

Dosarul nr. 2ra-1847/2020
2ra-181/2021

prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul centru (jud. A. Donos)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Tomailî împotriva Liudmilei Haritonova, intervenient accesoriu Biroul notarial Iurii Chiriliuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și separarea din masa succesorală prin partajarea averii,

împotriva deciziei din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Irina Tomailî și a fost menținută hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 20 iulie 2017 Irina Tomailî a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liudmilei Haritonova, intervenient accesoriu Biroul notarial Iurii Chiriliuc cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și separarea din masa succesorală prin partajarea averii.

În motivarea acțiunii a indicat că, dînsa și Boris Haritonov au conviețuit într-o uniune consensuală, într-o comunitate de viață conjugală și gospodărie în comun, în formă de concubinaj o perioadă de 18 ani, începînd cu anul 1999.

La 19 februarie 2017 Boris Haritonov a decedat subit din cauza unei insuficiențe cardiovasculare acute. De cînd și-au început conviețuirea într-o gospodărie comună, inițial au locuit în chirie pe adresa xxxxx. La 30 noiembrie 2010 au cumpărat împreună un apartament pe str.xxxxx, cu suprafața 55,3 m.p., în care s-au mutat cu traiul. În apartamentul respectiv ei nu și-au perfectat viza de domiciliu, fiecare păstrîndu-și viza de domiciliu în apartamentele părinților lor: Haritonov Boris pe adresa xxxxx, dînsa pe str.xxxxx. Începînd cu luna noiembrie 2010 au locuit în apartamentul procurat de ei, amplasat pe str. xxxxx.

Din anul 1990 și pînă în prezent a fost angajată în cîmpul muncii și a avut propriile venituri, la rîndul său și Boris Haritonov avea activitate de întreprinzător la

piața comercială din str.I. Caraciobanu (fosta str. Baiducov), mun. Bălți, din aceste venituri era compus bugetul comun al gospodăriei lor, din care au și dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor. Din veniturile comune, alcătuite din venitul fiecăruia dintre ei, pe parcursul conviețuirii au procurat următoarele bunuri/avere:

- apartament din str. xxxxx11, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.7216 din 30.11.2010 (0300/10/18220) dintre Molojen Liudmila și Haritonov Boris, data înregistrării cadastrale 07.12.2010;

- teren cu suprafața 0,1175 ha, nr. cadastral xxxxx, amplasat în xxxxxx, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.4935 din 12 octombrie 2007 dintre Gusaric Sergiu și Haritonov Boris;

- teren cu suprafața totală 0,1939 ha din str.xxxxx, destinație pentru construcție locativă, repartizat în proprietate comună lui Haritonov Boris în mărime de 7,8% părți prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr. 6/49 din 05.05.2011, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.16402 din 11.05.2011, cu nr. cadastral xxxxx;

- automobil model Mercedes Vito 112C, număr de identificare xxxxxx, anul fabricării 2002, număr de înmatriculare xxxxx, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12.09.2014 dintre Zadoinov Vitali și Tomailî Irina.

A susținut că, actul de achiziție/procurare a unor bunuri este pe numele lui Boris Haritonov, iar a altor bunuri pe numele său. Proprietatea asupra acestor bunuri este comună, deoarece asupra acestor bunuri a dobândit dreptul atât Boris Haritonov, cât și Irina Tomailî, din start era prezumat că fiecăruia îi aparține câte 1/2 cotă-parte din bun, exercitau dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra întregului bun din proprietatea comună pe cote-părți. Deoarece toate bunurile au fost dobândite împreună, care au dus o gospodărie comună, dar în actul de achiziție figurează numai unul dintre ei, s-a constituit situația juridică când urmează a fi recunoscut pe cale judecatorească dreptul de proprietate a celuilalt. Prezentul litigiu își are originea în faptul că pârîții Liudmila Haritonova și Iuri Haritonov sunt părinții concubinului decedat Boris Haritonov și astfel au vocație de moștenitori legali de gradul întâi a averii înregistrate pe numele feciorului, Boris Haritonov.

Conform răspunsului nr. 41 din 03.07.2017 de la Biroul notarial Iurii Chiriliuc, la 03 mai 2017 a fost deschis dosarul succesoral nr. 564998 după decesul lui Boris Haritonov, iar succesori legali sunt Iuri Haritonov și Liudmila Haritonova.

A încercat să evite un eventual litigiu cu pârîții, a inițiat și a purtat discuții, dar nu au putut găsi o soluție echitabilă pentru toți, de unde rezultă că pârîții au pretenții de a moșteni bunurile în litigiu, iar dînsa este coproprietar la 1/2 cotă-parte din aceste bunuri, litigiul urmează a fi soluționat pe cale judecătorească.

A solicitat reclamanta Irina Tomailî: - recunoașterea dreptului de proprietate în mărime de ½ cotă parte din următoarele bunuri:

- apartament din str.xxxxxx, procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.7216 din 30.11.2010 (0300/10/18220) dintre Molojen Liudmila și Haritonov Boris, data înregistrării cadastrale 07.12.2010;

- teren cu suprafața 0,1175 ha, nr.cadastral xxxxxx, procurat în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.4935 din 12 octombrie 2007 dintre Gusaric Sergiu și Haritonov Boris;

- teren destinație pentru construcție cu suprafața totală 0,1939 ha din str.xxxxxx, repartizat în proprietate comună lui Haritonov Boris în mărime de 7,8%

părți prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/49 din 05.05.2011, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr.16402 din 11.05.2011, cu nr.cadastral xxxxxx;

- automobil model Mercedes Vito 112C, număr de identificare xxxxx, numărul motorului xxxxxx, numărul caroseriei xxxxx, anul fabricării 2002, culoare neagră, număr de înmatriculare xxxxx, procurat de Irina Tomailî în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.0023632 din 12.09.2014 de la vânzătorul Vitali Zadoinov;

- separarea din masa succesorală prin partajarea averii comune compuse din:- apartament din xxxxx, teren cu suprafața 0,1175 ha, nr.cadastral xxxxx, teren cu suprafața totală 0,1939 ha din xxxxxx, destinație pentru construcție, repartizat în proprietate comună lui Haritonov Boris în mărime de 7,8% părți prin Decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/49 din 05.05.2011, cu nr.cadastral xxxxx; automobil model Mercedes Vito 112C, număr de identificare xxxxx, numărul motorului xxxxxx, numărul caroseriei xxxxxx, anul fabricării 2002, număr de înmatriculare xxxxxx, în cote-părți a câte $\frac{1}{2}$ din toată averea în beneficiul său și $\frac{1}{2}$ cotă-parte pârâților Liudmila Haritonova și Iuri Haritonov.

La 17 ianuarie 2019 a fost înlocuit pârâtul Iuri Haritonov, decedat la 29 ianuarie 2018, cu succesorul în drepturi procedurale Liudmila Haritonova.

Reclamanta Irina Tomailî la 07 octombrie 2019 a depus cerere de completare a cererii de chemare în judecată împotriva Liudmilei Haritonova, intervenient accesoriu Biroul notarial Iurii Chiriliuc, invocând aceleași motive ca în cererea de chemare în judecată inițială solicitând:

- recunoașterea dreptului de proprietar pentru Tomailî Irina în mărime de 79,16% cotă-parte din apartamentul xxxxxx, 87,5% cotă-parte din terenul cu suprafața 0,1175 ha, numărul cadastral xxxxxxxx, 50% cotă-parte din teren cu suprafața totală 0,1939 ha din str. xxxxxxxx, destinație pentru construcție locativă, repartizat în proprietate comună lui Haritonov Boris în mărime de 7,8 % părți prin decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/49 din 05.05.2011;

- separarea din masa succesorală prin partajarea averii comune: - în beneficiul Irinei Tomailî o cotă-parte egală cu 79,16% din apartamentul din xxxxxxxx, pârâtei o cotă-parte egală cu 20,83% din acest bun;

- în beneficiul Irinei Tomailî o cotă egală cu 87,5% din lotul de teren cu suprafața 0,1175 ha, numărul cadastral xxxxxxxx, în beneficiul pârâtei o cotă-parte egală cu 12,5% din acest bun;

- în beneficiul Irinei Tomailî o cotă egală cu 50% din lotul de pământ cu suprafața totală 0,1939 ha din str. xxxxxxxx, destinație pentru construcție, repartizat în proprietate comună lui Haritonov Boris în mărime de 7,8% părți prin decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/49 din 05.05.2011, cu numărul cadastral xxxxxx, în beneficiul pârâtei o cotă-parte egală cu 50% din acest bun (f.d.17-24, vol. II).

Prin hotărârea judecătoreiei din 28 noiembrie 2019 a Judecătoreiei Bălți, sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de Irina Tomailî, ca fiind neîntemeiată.

La 03 decembrie 2019, Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 320 alin. (2), 321 alin. (2), 344 alin. (1) și (2), 1432 alin. (1) Codul civil, în vigoare pînă la 01 martie 2019, art. 117 și 118 din Codul de procedură civilă și a constatat că, prin acțiunea înaintată reclamanta/apelantă Irina Tomailî a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile înregistrate pe numele lui Boris Haritonov, afirmînd, că bunurile au fost dobîndite în perioada relațiilor de concubinaj din mijloacele financiare ale ambilor concubini, cu separarea cotelor părți a bunurilor bunurile procurate din masa succesorală.

Instanța de apel a stabilit că în perioada anilor 2007-2010, au fost procurate bunuri imobile, care au fost înregistrate după Boris Haritonov. Astfel, potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, apartamentul xxxxxx, este înregistrat cu drept de proprietate după Haritonov Boris, temeiul înscrierii fiind contractul de vânzare-cumpărare nr.7216 din 30.11.2010, data înregistrării 07.12.2010 (f.d.46, vol.I). Potrivit titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 11 mai 2011, prin decizia Consiliului municipal Bălți nr.6/49 din 05 mai 2011, lui Haritonov Boris i s-a repartizat în proprietate comună 7,8% părți din terenul cu suprafața totală de 0,1939 ha în hotarele indicate în plan, nr.cadastral xxxxxx, situat în mun.xxxxxxx, pentru construcție locativă (f.d.52, vol.I). Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, terenul cu nr.cadastral xxxxxx, situat în mun.xxxxxxx, cu suprafața 0,1175 ha, este înregistrat cu drept de proprietate după Haritonov Boris, temeiul înscrierii contract de vânzare-cumpărare nr.4935 din 12.10.2007, data înregistrării 16.10.2007 (f.d.217, vol.I).

Înscrisurile menționate supra, atestă că dreptul de proprietate asupra acestor bunuri este înregistrat în exclusivitate după Boris Haritonov.

Afirmînd, că la procurarea apartamentului a contribuit cu suma de 19000 de euro, iar Boris Haritonov cu 5000 de euro, reclamanta a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate la 79,16 % din apartament cu separarea acestei cotei părți din masa succesorală rămasă după decesul lui Haritonov Boris. La fel, a solicitat și recunoașterea dreptului de proprietate la 50% din 7,8 % din terenul pentru construcții, atribuit lui Haritonov Boris prin decizia Consiliului orășenesc.

Reclamanta pretinde, că a contribuit cu suma de 30000 de lei la procurarea terenului din satul Elizaveta mun. Bălți, iar Haritonov Boris cu suma de 10000 de lei, astfel a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra 87,5 % din acest teren cu separarea acestei cote părți din masa succesorală.

Reieșind din cele constatate, instanța de apel a reținut, că însăși relația de concubinaj nu poate constitui temei de dobîndire a dreptului de proprietate.

În speță, momentul dobîndirii dreptului de proprietate asupra imobilelor, coincide cu momentul aflării reclamantei în relații de concubinaj cu proprietarul imobilelor. Astfel, obiectul material al acestuia se va partaja conform aportului fiecăruia la dobîndirea bunului, dobîndirea bunului fiind considerată ca rezultat al unui acord de activitate comună în scopul dobîndirii de bunuri, adică al contractului de societate civilă.

În acest caz, reclamanta urma să prezinte probe concludente și pertinente, care ar dovedea contribuția ei cu 19000 de euro la procurarea apartamentului și 30000 de

lei la procurarea lotului de teren. Atît instanța de fond, cît și în instanța de apel astfel de probe nu au fost prezentate.

La fel, reclamanta nu a prezentat probe, care ar demonstra validitatea acordului proprietarului imobilului de a dobîndi bunuri imobile pe cote părți, conform aportului fiecăruia la dobîndirea bunului.

La 07 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și la 05 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a motivat hotărârea pronunțată în raport cu fiecare dintre motivele invocate de partea reclamantului și cu probele prezentate și reclamate pentru ca partea reclamantă să înțeleagă care au fost motivele și argumentele respingerii integrale a cererii de chemare în judecată.

A susținut că concluziile instanței de apel, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța a interpretat eronat legislația, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Instanța de apel a încălcat prevederile art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în sensul încălcării dreptului la un proces echitabil. La fel, instanța de apel a încălcat dreptul de proprietate privată a reclamantei.

Prin notificarea din 23 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat-o despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Însă, ultima nu s-a folosit de acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Bălți din 03 septembrie 2020 a fost recepționată de avocatul Boris Lichii la 07 octombrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii (f.d.243, vol. II), iar la 05 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal ultimul a declarat recurs (f.d. 36 vol. III).

Astfel, recursul declarat de către Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Irina Tomailî, reprezentată de avocatul Boris Lichii, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru